

فصل اول: معاملات حرام؛ شی نجس

معاملات [۱] از نظر حرمت و حلیّت دو قسم است:

۱. معاملات حرام: معاملاتی که ممنوع است و مکلف با انجام دادن آن مؤاخذه می شود [۲]. در بعضی موارد افزون بر حرمت، معامله نیز باطل است؛ یعنی نقل و انتقال صورت نمی گیرد [۳]؛ مانند خرید و فروش شراب که هم معامله اش حرام است و طرفین مؤاخذه می شوند، و هم باطل است.

۲. معاملات جایز: معاملاتی که با رعایت شرایط آن صحیح و نافذ است؛ مانند خرید و فروش خانه مسکونی.

فصل اول: معاملات محرّمه

انواع معاملات حرام

الف) معاملات نجس؛

ب) معامله شیئی که در راه حرام مصرف می شود؛

ج) معامله شیئی که منفعت حلال مورد اعتناء ندارد؛

د) معامله با عمل محرّم.

[۱]. منظور از معاملات -اعم از جایز و حرام- هر نوع معامله ای است و مخصوص خرید و فروش نیست. (مکاسب محرّمه، ج ۲، ص ۶)

[۲]. اصطلاحاً به آن حرام تکلیفی گفته می شود.

[۳]. به معاملاتی که باطل است اصطلاحاً حرام وضعی می گویند.